

ניסיון של הצילבת נתונים; למשל, ניסיון להציג בין תשובות המידגם, נתונים תפנזהה של ספרות לסוגיה, נתונים שאלת ספרות לסוגיה בספריות ציבוריות ופירוטים וודע.

כשל חמור לא פחות הוא כשל הסיווג, בעלי המחקר מגידרים "ספר" על פי פרטומי אונסקו:² "ספר זה או כל דבר-דפוס המכחיק 49 עמוד ו יותר, שהודפס ומופץ לציבור הרחב". מסתבר שביעבוד נתונים התוצאה לאור נכללו גם חוברות של 5–48 עמודים, אבל לא ניתנו נתונים מספריים ליחס בין מדדי התוצאה לאור של ה"ספר" לבין מדדי התוצאה לאור של ה"חוברת", והוא הרין באשר לממדiT תפוצתם. יש להניח שאילו השוו עורך המחקר בין מדדי התוצאה לאור של "חוברת" לבין התוצאות על מדדי הקראיה של ספרות, "מתוך ומן", למשל, היו עומדים מיד על פער גדול בין הנתונים הנערכתיים לבני התוצאות. העובדה שמתבורי המחקר לא עמדו על תחזמיה של "ספרות היפה" מובהרת היטב מן הספרים שהם מונינים. אליסטר מקליין, הroleל רוג'נס וגילין סרי משוויכם לאותם קטגוריה עם טולסטוי, מופאשאנו והינריך בל.

סבירomon של העורות קצורות אלה הוא, שהגעמה האופטימית העולה משירות המחקר והשואבת הן מנוננים סטטיסטיים והן מן האומדן הגבוה יחסית של צרכני הספר בעברית, וה"ספרות היפה" בכלל זה, היא תולדה זאת המבוקשת. כלומר, היה ניסיון תכוף להתאים את חילוקתה לסוגים. יצא מכאן, שבענינים רבים על החוקר ננתונים על מדדי התוצאה לאור בישראל, תפוצתה של ה"ספרות היפה" של הנשאלה, שלמרות כל אמצעי ביטוח איקוני של הנתונים, ובעיר של הנתונים מתחום חריגי הקראיה ותוכני הקראיה. הננתונים מתחום תושבים, על מידוג. נתונים אחרים, "אובייקטיבים", הם כאמור, יוצאו לאור 76 ספרים בממוצע לכל 100,000 תושבים, וזה מוצע גבוה ביותר, בשנות 1969–1970, למשל, יוצאו לאור 3,158 ספרים בכל המדינות. בהפרש שבה יוצאו לאור (מקור ותרומות) 572 ספרים המסוגים כ-ספרות יפה" וספרות לילדים. מבין הספרים שיצאו לאור באותה שנה היו 64% ספרות מקורית ו-36% ספרות מתורגמת, ויחס זה בין תרגום למקור נשמר בשנות הראשונות ובתחילת שנות השבעים. בזורה יציבה למדי. אולם היציע אינו מייד על הביקושים: אחוז הקראיה של הספרות המתורגמת עולה בשיעור גבוהה מאוד על אחוז הקראיה של הספרות המקורית, ומכאן שחלק של הספרות המקורית הוא בחינת תוצר חבורתי-תרבותי וועליל, ב-56 מקומות יישוב, שנערכו בתקופה מאפריל 1970. המחקר מביא נתונים בעיל-עדך על דפוסי הצריכה, ודפוסי הטעם של קהל צרכני התרבות, כשהבנה נטו את המשג "תרבות" היא פלאיליטית ודמוקרטית. נראה, כי הניתוח האיקוני מביא למסקנות פוזitives. אולם בעוד הנתונים הכלומתיים לוקים בחסר ערך המובנים להציג על קראיה ספרות מן הדירוג "הנמור"

Recommendation Concerning the International Standardization of Statistics Relating to Book Production and Periodicals. Unesco, 1964.

זה אחרון באו קוראי שירה ומחזות (1%). מחקר תוכני זכריה גילה גיוון רב, והמסקנה האופרטטיבית של מחקר דפוסי הקראיה כollow היא, ש"עם העלה בהשכלה הישראלית יעלה בה אחוז הקראאים והספר, שהוא אמצעי זונגנציה הממלא עבורה הקרא. בו צרכיהם רביים ושוננים, תපoms מקומות מרכז בימי צרכי הפרט והחברה גם בתקופה עלייתם ופריחתם של אמצעי הקומוניציה זאלקטווניגים". פירושו של דבר, במקרים אחדות המשרר במקצת מכך מהנזכר החוקרים, שקהל הארץ נטה זמינות מיותר מסקנות החוקרים, שאותו השואלים מחרכים ומכרים בין אותו חלק מן האוכלוסייה המנצל את הפנאי ב"בלוי צויזיטי אבוה", דהיינו, בביטחון מוגנרטיט, בתאי-טרון, במווייאונם. המקורות העיקריים להשגת ספריטים הם הנקניא והשאיל, כשהאלו השואלים מחרכים ומכרים גדול במעט מהצית מהאוון השואלים אותם בספרייה הציבורית. בישראל של שנת 1970 היו רק כ-10 מכלל האוכלוסייה הבוגרת רשומים בספריות ציבוריות – הכרחי – לא של תפוצת "דעת הקרא-ו-כתוב", אלא של תפוצת התיכון והגבוהה.

חולשות המחקר ומסקנותיו מעוגנות במספר תחומי. זמינותו הוא עובדתית כשהן נסמכות על נתונים סטטיסטיים, והן חסרות דיווק ואיך שכן מתחשבות על יתוח איקוני של הנתונים, ובעיר של הנתונים מתחום תושב. יוצאו לאור 76 ספרים בממוצע לכל 100,000 תושבים, וזה מוצע גבוה ביותר, בשנות 1969–1970, למשל, יוצאו לאור 3,158 ספרים בכל המדינות. בהפרש שבזה יוצאו לאור (מקור ותרומות) 572 ספרים המסוגים כ-ספרות יפה" וספרות לילדים. מבין הספרים שיצאו לאור באותה שנה היו 64% ספרות מקורית ו-36% ספרות מתורגמת, ויחס זה בין תרגום למקור נשמר בשנות הראשונות ובתחילת שנות השבעים. בזורה יציבה למדי. אולם היציע אינו מייד על הביקושים: אחוז הקראיה של הספרות המתורגמת עולה בשיעור גבוהה מאוד על אחוז הקראיה של הספרות המקורית, ומכאן שחלק של הספרות המקורית הוא בחינת תוצר חבורתי-תרבותי שאין לו ביקוש. המחקר אינו עונה על השאלה מניין נבע יחס הפוך וה בין היצע לביקוש של ספרות מקורית עת. נראה, כי הניתוח האיקוני מביא למסקנות פוזitives. אולם בעוד הנתונים הכלומתיים לוקים בחסר ערך המובנים להציג על קראיה ספרות מן הדירוג "הנמור"

היה קטן בהרבה מאשר שאלת הראון של המחקר הוא ביחס-הראון על-פנוי הקראיה בשפות לוועיות שונות. גם אין אנו יודעים איזה סוגים של "ספרות יפה" מעדיף הקרא לאירוע עברית ואילו סוגים הוא מעדיף לקרא בלבד. אך כאן יש לפנות לעיון באותם סעיפים העוסקים בדפוסי הטעם, דהיינו בתוכני הקראיה.

לצורך השאלון נקבעה רישימה של שמות "סוגים" ספרותיים: (1) ספר בתחום המקצוע של הנקה; (2) ספר עיוני כללי; (3) ספר בהידות; (4) ספרות יפה – רומנים, סיפוריים; (5) שירה ומחזות; (6) ספרות רפורטאז' וספרות דוקומנטרית; (7) ספרי "בלשים" למיניהם; (8) ספרי מתח ומין.

המסקנות הינו, שאחונן קוראי "ספרות היפה" הוא הגבוי ביותר (47%), ואחריו בא אחוז קוראי ספרות הרפובלטזית (15%) וקוראי הספרות העיונית (15%). אחוז קוראי הספרות הבלשית והיהדותית-תורנית היה 5%, ואחונן קוראי ספרות המתח והמין – 2%. במקום

ספרים ומחקרים

הספר כמצרך של תרבויות הפנאי בישראל

מאית יעקב ב שבט

כ"ז, אליהו גורביץ, מיכאל. תרבויות הפנאי בישראל: דרכי בילוי וזריכת תרבותות. ספרייה אוניברסיטאית/עם עורך – מרבות וחינוך, תל-אביב (1973). 352 ע' + 4 ע' נספחות + ט' ע' סוף דבר ומפתח.

ספר זה – מחקר ראשוני בסוציאולוגיה של התרבות הישראלית – מבוסס על מחקר תרבויות ישראל – 1970/, שיצא לאור בשכפול במאرس 1972 וונדר עלי-ידי המכון לkomunikatzia של האוניברסיטה העברית והמכון למחקר תרבותי שימשוי לפיה הומנת משרד החינוך והתרבות. קבו-צ'ת החוקרים מאמצת את התיאוריה הייחודית של ובלון, כי המובה ("פנאי" מצין, ניזול בלתי יצרני של הזמן. דהיינו, התרבות. נבדקת כאן לא כחומר חברתי, כפעילות אנדרתית יצירת, אלא כ מוצר של "שוק שעות הפגאי". הנבדק על-פי מידע הביקוש של קהל צרכני התרבות. פרק זו של המחקר עוסק בספר ובדפוסי-הקראיה בחברה הישראלית בתקופה הנבתקת, ובמוסס על כ-4,000 ראייה גנות אישיים עם מידgam מיצג של כל האוכלוסייה מבני 19 ומעלה, ב-56 מקומות יישוב, שנערכו בתקופים מאפריל 1970. המחקר מביא נתונים בעיל-עדך על דפוסי הצריכה, ודפוסי הטעם של קהל צרכני התרבות, כשהבנה נטו את המשג "תרבות" היא פלאיליטית ודמוקרטית. נראה, כי הניתוח האיקוני מביא למסקנות פוזitives. או בלתי מאיכות במידה מסוימת. נביא תחילת את מסקנותיו של המחקר:

ניתנות תשובות הנתונים גילה, שי-78% מכלל אוכלוסיית המידגם קוראים ספרים, ואחונן הקראים לפחות ספר אחד בשנה מן המציג במרחב ארצות אירופה קוראי הספר בישראל מזו של הקראים באירופה המערבית. לעומת זאת נופלת תדרירות הקראיה של ציבור קוראי הספר בישראל הוא גורם מרכיבי וקובע לגבי תרבות בית. רמת ההשכלה היא גורם מרכיבי וקובע לגבי תרבות הקראיה של האדם בחברת התרבות הישראלית כבחברה המערבית. רמת ההשכלה היא הגורם הקובע ביחס-הראון הקראיה של האדם בחברת התרבות הישראלית כבחברה המערבית. בכללה. רמת ההשכלה היא הגורם הקובע ביותר, והוא מבטל כמעט להלוטין את השפעות של הבדלי הגיל. אכן-נובע גם, שקוריאת הספרים שייכת לסוג של "דפוסי-בלוי פנים-ביתיים אבוחאים", יחד עם הלמידים וקוראי עיתונות זרה; ויש קשר חזק בין קוראי הספרים

Veblen, Thorstein. *The Theory of the Leisure Class.* The Viking Press, 1931.